

دانشگاه و قیام

گزارشی از فعالیت دانشجویان دانشگاه اصفهان در جنبش اعتراضی ژینا

مرداد ۱۴۰۲

فهرست مطالب

کنش‌های دانشجویی در طول قیام

-تجمع‌ها

-تحصن‌ها

-اعتصابات

-هنر اعتراضی

-همخوانی

-بیانیه

حراست در طول قیام و پس از آن

-حراست و سرکوب اعتراضات دانشجویی

-نقش حراست پس از سرکوب گسترده اعتراضات

کمیته انضباطی

-غیرقانونی بودن عملکرد کمیته‌ی انضباطی در روند رسیدگی به پرونده‌ها

-محروم شدن از خدمات رفاهی قبل از تشکیل جلسه کمیته

-جلسات رسیدگی

-اجرائی شدن حکم قبل از قطعی شدن آرا

کنش‌های دانشجویی در طول قیام

سال تحصیلی در دانشگاه اصفهان در ۲۷ شهریور ۱۴۰۱، یعنی دو روز بعد از قتل مهسا امینی شروع شد. از این تاریخ تا اواخر آبان، دانشگاه صحنه‌هایی را به خود دید که در تاریخ فعالیت‌های دانشگاه اصفهان بی‌بدیل بوده است. لازم به ذکر است، از آنجایی که دانشگاه اصفهان و دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در یک مجموعه قرار دارند، کل اعتراضات و تجمعات با همراهی دانشجویان هر دو دانشگاه شکل گرفتند. دانشجویان در طول این مدت از روش‌های بسیاری برای ابراز همه‌جانبه‌ی اعتراض خود استفاده کردند و با سرکوب‌های گوناگونی هم روبرو شدند که در این متن به آنها می‌پردازیم.

دانستن موقعیت جغرافیایی دانشگاه و تعداد دانشجویان آن، برای درک بهتر تجمعات ضروری است. دانشگاه اصفهان و علوم پزشکی با ۳۱ هزار دانشجو در جنوب شهر اصفهان واقع شده است که درهای مهم آن مشرف به خیابان‌های اصلی هستند؛ در شمالی به خیابان دانشگاه و در شرقی به خیابان هزارجریب راه دارند و نقطه‌ی اتصال این دو خیابان، میدان آزادی و خیابان چهارباغ است که محل بسیاری از تجمعات مردم اصفهان بوده است.

در طول اعتراضات و بخصوص در شروع آن، حدود ۵۰۰ دانشجو به ستاد خبری وزارت اطلاعات احضار و بازجویی شدند. از اینکه چه تعداد از این افراد بازداشت و چه تعدادی آزاد شده‌اند، آمار دقیقی در دست نیست. اما می‌توان ادعا کرد که دست کم ۲۰ دانشجوی دانشگاه اصفهان در بازه‌ای بین ۱ تا ۳ ماه با قرار بازداشت موقت و پرونده‌های سنگینی که عمدتاً ساخته و پرداخته‌ی حراست دانشگاه بود، در زندان به سر بردند. دانشجویان در دادگاه‌های انقلاب و کیفری محکومیت‌های قضایی بین ۱ تا ۸ سال حبس تعزیری دریافت کردند.

توجه: آمار عنوان شده تقریبی و بر اساس مشاهدات دانشجویان تنظیم شده است. نکته‌ی دیگر اینکه آمارها مربوط به دانشگاه اصفهان است.

تجمع‌ها

اولین تجمع دانشگاه اصفهان در واکنش به قتل مهسا امینی در ۲۸ شهریور ۱۴۰۱ روبروی دانشکده فنی به دنبال بیانیه‌ای از دانشجویان دانشگاه شکل گرفت. حدود ۱۵۰ دانشجو در این تجمع حضور داشتند که همگی برگه‌ای سفید بالای سر برده بودند و پلاکارد بزرگی که روی آن نوشته شده بود «دیگر حرفی برای گفتن نمانده»، در بین جمعیت خودنمایی می‌کرد. این تجمع بعد از یک ساعت با خواندن بیانیه‌ای به پایان رسید. طبق قرائن موجود از همان روز فشارها بر دانشجویان از سوی حراست دانشگاه و نهادهای امنیتی که در راس آن‌ها ستاد خبری اطلاعات قرار داشت، آغاز شدند.

از ۲۸ شهریور تا ۲ مهر جمعی در دانشگاه شکل نگرفت. بین روزهای دوم تا ششم مهرماه، ۳ تجمع در دانشگاه شکل گرفت. این تجمعات همگی از دانشکده فنی شروع شدند و با راهپیمایی دانشجویان تا نزدیکی درهای اصلی دانشگاه ادامه پیدا کردند؛ در این تجمعات شعارهایی همچون «ننگ ما ننگ ما، پلیس الدنگ ما»، «دانشجوی باغیرت، حمایت حمایت» و «می‌کشم می‌کشم، هر آنکه خواهرم کشت» سر داده شد. از شروع تا پایان این تجمعات، حراست دانشگاه دانشجویان را محاصره می‌کرد و اجازه‌ی اضافه شدن دیگر دانشجویان را به تجمع نمی‌داد. همچنین مدام از دانشجویان درخواست کارت دانشجویی می‌کرد و بعضاً آنها را تهدید به شناسایی شدن می‌کردند و به آنها گفته میشد «تجمع را تمام کنید وگرنه برایتان بد تمام می‌شود».

پنجمین تجمع همگام با فراخوان سراسری ۹ مهرماه در دانشگاه شکل گرفت. این تجمع که قرار بود ساعت ۱۲/۳۰ شروع شود از ساعت ۱۰ صبح با تجمع دانشجویان روبروی دانشکده فنی آغاز شد. دانشجویان با سر دادن شعار به سمت سهراب زبان دانشگاه که نقطه‌ی اتصال دانشگاه اصفهان و علوم پزشکی بود، حرکت کردند. جمعیت به نسبت روزهای قبل بسیار بیشتر بود و در بین مسیر دانشجویان دسته‌دسته به آنها می‌پیوستند. تعداد زیادی از دانشجویان برگه‌هایی بالای سر داشتند که روی آنها قسمت‌هایی از سروده «برای» مانند «برای کودک زباله گرد و آرزوهایش»، «برای اقتصاد دستوری» و... نوشته شده بود. با رسیدن به سهراب زبان، تعداد زیادی از دانشجویان علوم پزشکی هم به جمعیت معترض پیوستند و نهایتاً به اتفاق یکدیگر با سر دادن شعار به سمت در شرقی دانشگاه علوم پزشکی حرکت کردند. به محض نزدیک شدن دانشجویان به در، تعداد زیادی از ماموران حراست در مقابل آنها ایستادند و با بستن درب دانشگاه، مانع خروج دانشجویان شدند. مردم بیرون از دانشگاه در جهت همراهی با دانشجویان، شعارهایی را سر دادند که با برخورد شدید ماموران موتور سوار یگان ویژه که دانشگاه را محاصره کرده بودند، مواجه شدند. بیرون از دانشگاه شیشه و آئینه‌ی ماشین‌هایی را که در حمایت از دانشجویان بوق می‌زدند، می‌شکستند و بعضی از آنها را نیز بازداشت کردند. بعد از این درگیری‌ها که در نزدیکی درب شرقی رخ داده بود، دانشجویان از مسیرهای داخلی دانشگاه در امتداد نرده‌هایی که دانشگاه را از خیابان هزار جریب منفک کرده است،

به سمت میدان آزادی حرکت کردند که مجدداً با واکنش بسیار خشن نیروهای یگان ویژه مواجه شدند. آنها ابتدا چندین گاز اشک‌آور به داخل دانشگاه پرتاب کرده و بعد از آن با تفنگ ساچمه‌ای به سمت دانشجویان شلیک کردند که این امر منجر به آسیب دیدن بینی و پا و دست سه تن از دانشجویان شد. دانشجویان که به خاطر گاز اشک‌آور دچار مشکل شده بودند و وضعیت جسمانی بسیاری از آنها بد شده بود، پشت درخت‌های دانشگاه پناه گرفتند و دو سه تن از مجروحان را نیز از محل خطر دور کردند. دانشجویان با سر دادن شعار به مقاومت خود ادامه دادند که دوباره با برخوردهای شدیدتری مانند حمله با تفنگ پینت بال، گاز اشک‌آور و... مواجه شدند. دانشجویان ناچاراً به سمت درب شمالی دانشگاه اصفهان تغییر مسیر دادند در آنجا نیز تعداد بسیار زیادی نیروی امنیتی اعم از سپاه، یگان ویژه، لباس شخصی و نیروی انتظامی حضور داشتند که همچنان در برابر شعارهای دانشجویان با حمله و سرکوب پاسخ میدادند. دانشجویان نیز در برابر برخوردهای خشونت‌آمیز نیروهای امنیتی، شعارهایی همچون «بی‌شرف بی‌شرف»، «بسیجی سپاهی، داعش ما شمایی» و «این همه سال جنایت، مرگ بر این ولایت» سر دادند. در اینجا هم مردم به حمایت از دانشجویان شعار می‌دادند و ماشین‌ها بوق می‌زدند که نهایتاً مجبور شدند خیابان را ببندند و اجازه تردد به هیچ ماشینی را ندهند. در طول این تجمع حراست دانشگاه روبروی دانشجویان ایستاده بود و اجازه خروج از دانشگاه یا ورود افراد دیگر را به دانشگاه نمی‌داد. بعضی از آنها سعی می‌کردند با دانشجویان صحبت کنند که تجمع را پایان دهند و بعضی هم تهدید می‌کردند که این داستان برای همه بد تمام می‌شود. این تجمع بعد از حدود ۶ ساعت به پایان رسید، اما در بین دانشجویان تراکتهایی مبنی بر ادامه تجمع در روز بعد پخش شد و دانشجویان نیز شعار «فکر نکنین امروزه، این تجمع هر روزه» سر دادند. بعد از پراکنده شدن دانشجویان درهای دانشگاه باز شد و نیروهای امنیتی جلوی درب شرقی و شمالی صف کشیدند و کارت بعضی دانشجویان را چک کردند و اگر به کسی مظنون می‌شدند، او را بازخواست می‌کردند. در همین شب از طرف حراست با تعداد زیادی از دانشجویان تماس‌های تهدید آمیزی مبنی بر عدم تحریک دیگر دانشجویان گرفته شد.

ششمین تجمع دانشگاه روز ۱۰ مهرماه در جوی به شدت امنیتی برگزار شد؛ دانشگاه توسط نیروهای امنیتی یگان ویژه، نیروی انتظامی و لباس شخصی‌ها محاصره شده بود. در اتاقک‌های نگهبانی علاوه بر حراست، ماموران نیروی انتظامی حضور داشتند و جلوی درهای دانشگاه اتوبوس‌های درون شهری پر از ماموران نیروی انتظامی پارک شده بود. بر خلاف روزهای گذشته برای ورود به دانشگاه ارائه کارت دانشجویی الزامی شد و داخل دانشگاه تعداد زیادی موتور حراست با دو سرنشین بطور مداوم گشت‌زنی می‌کردند. سه راه زبان که محل وعده دانشجویان بود مملو از نیروهای حراست بود که سعی می‌کردند جمع بیشتر از دو نفر را پراکنده کنند و به سمت دانشجویانی که مقاومت می‌کردند حمله می‌کردند و با توسل به زور کارت دانشجویی‌شان را ضبط میکردند. در این حین، دیگر ماموران از این رخداد با تلفن همراه فیلم می‌گرفتند. با وجود همه‌ی این اتفاقات تجمع نهایتاً شکل گرفت و دانشجویان با سر

دادن شعار «زن، زندگی، آزادی» به سمت درب شرقی دانشگاه حرکت کردند که ناگاه تعدادی از بسیجیان دانشگاه با در دست داشتن پرچم‌های جمهوری اسلامی، به سمت درب شرقی حرکت کردند. آنان قصد داشتند تا مانع پیشروی دانشجویان شوند اما به دلیل جمعیت عظیم دانشجویان دادخواه، موفق نشده و مجبور شدند از صحنه کنار بکشند. تعدادی افراد ناشناس به ظاهر خیرخواه و در لباس دوست هم مدام سعی می‌کردند دانشجویان را از رفتن به سمت درب‌های دانشگاه منصرف کنند که باز هم موفق نشدند و دانشجویان مانند روز قبل جلوی درب شرقی و شمالی حضور پیدا کردند و شعارهای تندتری مانند «مرگ بر دیکتاتور»، «توپ تانک فشفشه، آخوند باید گم بشه»، «مرگ بر ستمگر، چه شاه باشه چه رهبر»، سردادند. نیروهای امنیتی بیرون دانشگاه، بمب‌های صوتی و گاز اشک آور به سمت دانشگاه شلیک می‌کردند که منجر به سوختگی چند نفر از دانشجویان شد. این تجمع هم حدود ۵ ساعت به طول انجامید. مانند روز قبل دوباره تراکت‌هایی جهت حضور در تجمع ۱۱ مهرماه در بین دانشجویان پخش شد. پس از اتمام تجمع حراست تعدادی از دانشجویان را به نهادهای امنیتی معرفی کرد. در همین شب حداقل دو نفر از دانشجویان دانشگاه در منزلشان بازداشت شدند و تعداد بسیاری نیز برای ادای توضیحات به نهادهای امنیتی بیرون دانشگاه از جمله ستاد خبری اطلاعات احضار شدند.

اما هفتمین تجمع دانشگاه در روز دوشنبه ۱۱ مهرماه در واکنش به حوادث شب قبل دانشگاه صنعتی شریف با جمعیت بیشتری تشکیل شد. دانشجویان با سر دادن شعارهایی همچون «دانشجوی باغیرت، حمایت حمایت»، «شریف شده بازداشتگاه، اوین شده دانشگاه» و «دانشجوها غرق خون، استادامون خفه خون» دیگر دانشجویان را به حضور در تجمع تشویق کردند و به سمت درب شمالی به راه افتادند. همزمان عده‌ای بسیجی که اکثر آنها دانشجو نبودند، با در دست داشتن پرچم‌ها و پلاکاردهای بسیاری که روی آن دانشجویان معترض را فتنه‌گر و اغتشاشگر خطاب کرده بودند، رودرروی دانشجویان صف کشیدند تا مانع از پیشروی دانشجویان به سمت درب شمالی دانشگاه و پیوستن مردم به آنان شوند، اما دانشجویان در نهایت با شعار «بسیجی درگگو، کارت دانشجوییت کو؟»، مصرانه به جلو حرکت کردند و این صف را شکستند. نکته‌ی جالب، حضور نماینده ولی فقیه دانشگاه پیشاپیش آنها بود. مانند روزهای قبل، دانشگاه توسط یگان ویژه و نیروهای سپاهی و انتظامی محاصره شده بود. همچنین روی پل هوایی که روبروی درب شمالی قرار دارد، چند نیروی یگان ویژه با اسلحه دانشجویان را نشانه گرفته بودند و تعداد زیادی لباس شخصی و نیروهای حراست در داخل دانشگاه رودرروی دانشجویان قرار گرفتند و آنها را تهدید کردند که «فیلم‌تان را می‌گیریم. تبعاتش با خودتان»، که با بی‌توجهی دانشجویان روبرو شدند. دانشجویان همچنین از مردم بیرون دانشگاه درخواست حمایت می‌کردند و خطاب به کسانی که بیرون دانشگاه با ماشین بوق می‌زدند شعار «بوق زن بوق زن، حق‌تو فریاد بزن» سر دادند. نیروهای امنیتی برای متفرق کردن جمعیت داخل دانشگاه پی در پی گاز اشک آور و بمب‌های صوتی به داخل دانشگاه شلیک می‌کردند که منجر به از هوش رفتن یکی از دانشجویان و سوختگی خفیف چند دانشجوی دیگر شد. اما این کار هم باعث عقب‌نشینی دانشجویان نشد

و آنها به سمت درب شرقی حرکت کردند و در آنجا نیز شعارهایی در حمایت از زندانیان سیاسی و دانشجویان زندانی سر دادند که باز هم با اعمال خشونت به شعارهاشان پاسخ داده شد. در طول این تجمع نیروهای حراست و لباس شخصی از دانشجویان فیلمبرداری می کردند و همین امر موجب درگیری دانشجویان با نیروهای حراست و لباس شخصی شد که باعث مجروح شدن چند نفر از دانشجویان و چند نیروی حراستی شد؛ بعد از پایان یافتن این تجمع، دانشجویانی را که زیر نظر گرفته بودند و تصورشان بر این بود که آنها شروع کننده تجمع بودند را در جاهای خلوت دانشگاه به دام انداختند و بعضاً با ربودن کیفشان آنها را مجبور به حضور در دفتر حراست دانشگاه کرده و در آنجا کیف و تلفن همراهشان را بررسی و کارت دانشجویی شان را ضبط کردند. این دانشجویان به ستاد خبری اطلاعات معرفی شدند تا صبح روز بعد برای ادای توضیحات در آنجا حضور یابند. طبق آماری تقریبی بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ دانشجو به خاطر این تجمع به نهادهای امنیتی احضار شدند.

هشتمین تجمع دانشگاه روز سه شنبه ۱۲ آبان با جمعیتی کمتر از سه روز گذشته شکل گرفت، حضور نیروهای یگان ویژه بیرون از دانشگاه بسیار بیشتر شده بود و در داخل دانشگاه و سه راه زبان که محل وعده دانشجویان بود، تعداد زیادی افراد لباس شخصی ناشناس حضور داشتند که تمام تلاششان را برای شکل نگرفتن تجمع می کردند. اما در نهایت دانشجویان موفق شدند که این تجمع را نیز شکل بدهند. نیروهای امنیتی هم مانند روزهای گذشته با همان روش های معمول خود سعی در سرکوب افراد حاضر در تجمع داشتند، اما دانشجویان حدوداً سه ساعت مصرانه به اعتراض خود ادامه دادند.

از ۱۶ مهر و با شروع هفته ی جدید، دانشگاه به پادگان تبدیل شده و در محاصره ی یگان های ویژه قرار گرفت. در اخل محوطه دانشگاه هم به طرز محسوسی تعداد نیروهای لباس شخصی افزایش یافته بود به شکلی که در سه راه زبان و اطراف سالن های غذاخوری، هسته ی اولیه ی هر تجمعی به سرعت و با خشونت برچیده می شد و به هیچ عنوان اجازه تجمع به دانشجویان نمی دادند. از طرفی به دلیل احضار تعداد زیادی از دانشجویان از سوی ستاد خبری اطلاعات، دانشجویان محتاط تر شده بودند و حاضر به شروع تجمع نمی شدند. این رویه تا دو هفته ادامه داشت اما در همین مدت پخش تراکتهای اعتراضی و فراخوان و همچنین شعارنویسی در کلاس ها و دیوارها و همچنین اعتصاب کلاس ها ادامه پیدا کرد.

نهمین تجمع دانشگاه روز ۱ آبان ماه همزمان با حضور نماینده اصفهان در مجلس، شکل گرفت. پیش از تجمع تعدادی از دانشجویان در دانشکده فنی که محل سخنرانی وی بود، با در دست گرفتن پلاکاردهایی در اعتراض به حضور او در دانشگاه تحصن کردند که با رفتار تند نیروهای حراست مواجه و از آنجا پراکنده شدند. سپس به سمت سه راه زبان حرکت کردند و در آنجا تجمعی با تعدادی از دانشجویان شکل گرفت. در این تجمع نیروهای لباس شخصی که دیگر اختیار دانشگاه را به دست گرفته بودند، بطور مداوم از دانشجویان فیلم می گرفتند و آنها را تهدید

به بازداشت و اخراج از دانشگاه می‌کردند و بعد از پراکنده کردن دانشجویان، مبادرت به تعقیب عده‌ای از آنان کرده و در نزدیکی درب‌های خروجی دانشگاه، با دادن مشخصات ظاهریشان به نیروهای حراست، مانع از خروج آنها از دانشگاه شدند. همچنین درگیری با آنها کیفشان را ربوده و تفتیش کرده و کارت دانشجویی تعدادی از آنها را نیز ضبط کردند. پر واضح است که این اقدامات در راستای پرونده‌سازی برای دانشجویان معترض بود. این تجمع جرقه‌ای برای تجمعات بزرگتر در روزهای آینده شد.

دهمین تجمع دانشگاه در روز دوشنبه ۲ آبان با مختلط کردن سلف دانشجویان علوم پزشکی همراه بود. در این روز ماموران حراست درهای سلف را بسته بودند و اجازه نمی‌دادند تا دانشجویان وارد سلف شوند. در نهایت اما نتوانستند در برابر سیل جمعیت مقاومت کنند و دانشجویان با ورود به سلف، شعارهایی که دیگر رنگ و بوی بسیار تندتری به خود گرفته بود سر دادند. بسیاری از آنها روی دیوارهای سلف شعار «زن، زندگی، آزادی» و «این همه سال جنایت، مرگ بر این ولایت» را نوشتند. در همین روز فراخوان‌های کاغذی مبنی بر حضور حداکثری در ۴ آبان برای چهلمین روز درگذشت مهسا امینی در میان دانشجویان پخش شد.

یازدهمین تجمع دانشگاه روز سه‌شنبه ۳ آبان ماه با مختلط کردن سلف دانشگاه اصفهان آغاز شد. بعد از آن جمعیت به سمت درهای دانشگاه حرکت کردند. دانشجویان تعداد زیادی پلاکارد در دست داشتند که روی آن شعارهایی همچون «مرگ بر دیکتاتور» و «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد» نوشته شده بود. مانند روال تجمعات قبلی، حضور دانشجویان در جلوی درهای اصلی دانشگاه با سرکوب گسترده‌ای مواجه شد، اما دانشجویان دیگر ترس و واهمه‌ای از این دست اقدامات نداشتند و پا پس نکشیدند. نیروهای حراست جدیدی که به تازگی برای قدرت بیشتر در اعمال سرکوب علیه اعتراضات دانشجویی استخدام شده بودند، مدام دانشجویان را تهدید می‌کردند که درهای دانشگاه را باز می‌کنند و اجازه ورود به نیروهای یگان ویژه را به داخل دانشگاه می‌دهند، که باز هم با بی‌توجهی دانشجویان روبرو شدند. در این تجمع هم تعداد زیادی فراخوان بر روی کاغذ به صورت دست‌نوشته و چاپی میان دانشجویان معترض برای حضور در تجمع ۴ آبان پخش شد.

بعد از این تجمع موج ممنوع‌الورودی دانشجویان و محرومیتشان از امکانات آموزشی و رفاهی آغاز شد. این اتفاق بدون اطلاع قبلی و با مسدود شدن کارت‌های دانشجویی، بسته شدن سایت رزرو غذا و سامانه گلستان رقم خورد. چند روز بعد با یک تماس تلفنی از حراست از دانشجویان خوابگاهی که ممنوع‌الورود شده بودند خواسته شد تا هر چه سریع‌تر خوابگاه را تخلیه کنند. به آنها گفته شد که اجازه تردد در محوطه دانشگاه و حضور در کلاس‌ها را حداقل به مدت یک ماه ندارند. طبق گفته‌ی رئیس دانشگاه اصفهان، ۶۰ دانشجو پس از روز ۳ آبان تعلیق شدند، اما طبق آمار و برآوردهای تقریبی دانشجویان، این آمار به بیش از ۳۰۰ نفر می‌رسد. درباره علت این تعلیق‌ها هیچ توضیحی از سوی مسئولان مربوطه به دانشجویان داده نشد. معاون وقت دانشجویی دانشگاه اصفهان، در پاسخ

به دانشجویانی که علت تعلیق‌شان را جویا شدند گفته است «ما چیزی نمی‌دانیم. تنها لیستی از اسامی چند تن از دانشجویان را از ستاد خبری اطلاعات دریافت کردیم که باید تعلیق میشدند.»

در شب سوم آبان، در مجموعه خوابگاه‌های دخترانه‌ی شهدا و همدانیان، تجمع بزرگی از سوی دانشجویان شکل گرفت. دانشجویان در حیاط خوابگاه‌ها حلقه زدند و شعارهایی همچون «آزادی آزادی آزادی»، «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد»، «زندانی سیاسی آزاد باید گردد» سردادند. پس از آن به داخل ساختمان برگشتند و بین راهروی خوابگاه‌ها حرکت کردند و شعار دادند. جمعیت دانشجویان بیش از ۲۰۰ نفر تخمین زده می‌شود که رفته رفته به تعدادشان اضافه می‌شد. شعارها منسجم بود. متصدیان خوابگاه‌ها لحظه به لحظه با گوشی همراه گزارش می‌دادند و مانع ادامه‌ی تجمع می‌شدند اما دانشجویان حاضر در صحنه از همکاری همه‌ی دانشجویان برای پیشبرد هماهنگ و مسالمت‌آمیز اعتراضشان سخن گفتند.

دوازدهمین و پرتعدادترین تجمع دانشگاه اصفهان بدون شک تجمع ۴ آبان و همزمان با چهلم مهسا امینی بود. دانشجویان دانشگاه اصفهان یکدست مشکی پوش از سلف اختران با جمعیتی بسیار زیاد به سمت سه راه زبان شروع به حرکت کردند و در مسیر هم دانشجویان بسیاری با این جمعیت همراه شدند و همگی با هم شعارهایی همچون «چهلم مهسا شده، کمر نظام تا شده» و «این همه لشکر آمده، علیه رهبر آمده» را سر می‌دادند. تعدادی از دانشجویان نیز عکس مهسا امینی را بالای سر برده بودند.

نیروهای حراست و لباس شخصی در طول مسیر از دانشجویان فیلم می‌گرفتند و آنها را تهدید به بازداشت می‌کردند، اما سیل عظیم دانشجویان با بی‌توجهی به این تهدیدات به مسیر خود ادامه داد و با رسیدن به سه راه زبان به دانشجویان علوم پزشکی که در آنجا تجمع کرده بودند، پیوستند. تعداد دانشجویان در آن روز چیزی بالغ بر ۲۵۰۰ نفر تخمین زده شده است. پس از توقفی کوتاه دانشجویان به سمت درب شرقی حرکت کردند و شعار «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد» و «هر یه نفر کم بشه، کل ایران پشتشه» را سر دادند. با رسیدن دانشجویان به درب شرقی، نیروهای یگان ویژه از بیرون دانشگاه با همان روش‌های خصمانه دانشجویان را مورد حمله قرار دادند. اما مورد عجیبی که در تجمعات گذشته استفاده نشده بود گازی بود که بعد از برخورد با زمین دوده‌ای رنگی از آن ساطع می‌شد و دانشجویان با استشمام آن دچار حالت تهوع می‌شدند؛ هر چه شدت سرکوب بیشتر می‌شد شعارهای دانشجویان هم شدیدتر، تندتر و رساتر میشد؛ بعد از دو ساعت دانشجویان به سمت درب شمالی دانشگاه رفتند. خیابان مشرف به این درب مسدود شده بود و روی پل هوایی و همچنین بر پشت بام ساختمانی روبروی درب دانشگاه نیروهای مستقر کرده بودند که اسلحه داشتند؛ دانشجویان با دیدن این صحنه‌ها شعارهایی علیه نیروهای نظامی سر دادند که نیروهای امنیتی هم در پاسخ علاوه بر شلیک پی‌در پی گاز اشک‌آور به داخل دانشگاه، حرکاتی زشت و زننده رو به دانشجویان انجام می‌دادند. در این روز چندتن از دانشجویان با برخورد بمب صوتی در

نزدیکی‌شان، دچار آسیب‌های جزئی شدند و یک دانشجوی از ناحیه‌ی پا دچار آسیب جدی شد. بر خلاف تجمعات قبل، نیروهای حراست هنگام حضور دانشجویان در نزدیکی درب‌ها، به کل خود را کنار کشیدند و فقط دوربین به دست، نظاره‌گر درگیری بودند. تجمع بعد از حدود ۵ ساعت به پایان رسید. گمان می‌رود بعد از خروج دانشجویان از دانشگاه دست کم ۳ دانشجو بازداشت شدند.

از همین روز با دانشجویان تعلیقی که اکثر آنها خوابگاهی بودند تماس تلفنی گرفته شد و به گونه‌ای تهدید آمیز از آنها خواسته شد مدتی به دانشگاه نروند و خوابگاه‌ها را تخلیه کنند. دانشجویان گفته‌اند که این تماس‌ها از طرف حراست بوده اما شخصی که پشت تلفن صحبت می‌کرد خود را معرفی نکرد. طبق گزارشات، حراست دانشگاه دو شب بعد از این اتفاق با یکی از دانشجویان تماس گرفته که باید خوابگاه را به مقصد یک خوابگاه دیگر بلافاصله ترک کند. بعد از اینکه این دانشجو این کار را انجام می‌دهد، حین ترک خوابگاه در محوطه‌ی مجموعه خوابگاه‌های دانشگاه اصفهان با همکاری ماموران حراست به نیروهای امنیتی تحویل داده می‌شود.

سیزدهمین و خشونت‌آمیزترین تجمع دانشگاه ۷ آبان، از سلف اختران دانشگاه شکل گرفت و دانشجویان طبق روال گذشته به سمت درب‌های اصلی دانشگاه حرکت کردند. در این روز تعداد زیادی لباس شخصی با کاورهای فسفری رنگ در کل دانشگاه حضور داشتند و از دانشجویان فیلم می‌گرفتند. با رسیدن جمعیت به سه راه زبان دانشجویان متوجه شدند که افراد بسیجی دانشگاه در نزدیکی درب شمالی تجمع کرده‌اند. آنها شعارهایی در محکومیت جنایت شاهچراغ سر می‌دادند و دانشجویان معترض نیز در پاسخ به آنها شعارهایی سر می‌دادند که جنایت شاهچراغ را متوجه حکومت می‌کرد. آنها قصد داشتند مانع حرکت دانشجویان به سمت درب شمالی دانشگاه شوند و تا نزدیکی درب با دانشجویان پیش آمدند که ناگهان از پشت سر جمعیت، ۵ نفر با زنجیر به دانشجویان معترض حمله کردند و با آن بر سر و صورت دانشجویان ضربه وارد کردند. دانشجویان بسیجی سریع از صحنه درگیری کنار رفتند. نیروهای حراست و لباس شخصی داخل دانشگاه فقط نظاره‌گر وحشی‌گری آن افراد بودند و کنار ایستاده بودند. دانشجویان معترض در نهایت به سمت آن افراد رفتند و آنها ناچار به عقب نشینی به سمت درب شمالی شدند، که به سرعت درب دانشگاه توسط لباس شخصی‌ها برای ایشان باز شد تا بتوانند فرار کنند. حین بیرون رفتن از دانشگاه دو نفر از دانشجویان را نیز کشان‌کشان با خود به بیرون بردند و دوباره درب دانشگاه توسط لباس شخصی‌ها بسته شد. مسئولان و حراست دانشگاه در مورد حمله افراد زنجیرکش به دانشگاه، اعلام کردند که این افراد اراذل و اوباشی بوده‌اند که از دیوارهای دانشگاه به داخل آمده‌اند و تشکل‌های بسیجی دانشگاه هم اعلام کردند که آن افراد که از بین دانشجویان بسیجی، به معترضین حمله کرده‌بودند، دانشجو نبوده و ربطی به آنها نداشتند. بعد از بیرون رفتن افراد زنجیرکش، نیروهای یگان ویژه موتوری به سمت درب دانشگاه آمدند و از بین نرده‌های دانشگاه شروع به شلیک ساچمه‌های بزرگ پلاستیکی به سمت دانشجویان کردند. در اثر برخورد ساچمه‌ها، بدن بسیاری از دانشجویان دچار کبودی‌های شدید و سر و صورت بسیاری از آنها زخمی و

خونی شد و یکی از دانشجویان با برخورد ساچمه به سرش بیهوش شد. دانشجویان برای اعتراض به این حملات به سمت نرده‌های دانشگاه بطری آب پرتاب می‌کردند اما از حجم وحشیگری نیروهای یگان ویژه کم نمی‌شد و حتی در رویه‌ای جدید مبادرت به پرتاب سنگ‌های نسبتاً بزرگی به سمت دانشجویان کردند که باعث شکستگی سر دو تن از دانشجویان شد. این تجمع که با خشونت بسیاری همراه بود نهایتاً بعد از سه ساعت به پایان رسید. طبق مستندات موجود بعد از این تجمع دو دانشجو بیرون از دانشگاه و یک دانشجو هم شبانه در منزل شخصی خود بازداشت شدند. بعد از این تجمع، دانشگاه در اختیار نیروهای لباس شخصی قرار گرفت که با کاورهای فرفری رنگ از دیگران متمایز شده بودند. این افراد در همه مکان‌های تجمع دانشگاه مانند سه راه زبان، سلف‌های دانشگاه و درهای اصلی دانشگاه حضور داشتند و اجازه برگزاری تجمع را به دانشجویان نمی‌دادند. همچنین ممنوع‌الورودی بسیاری از دانشجویان و برخورد خشونت‌آمیز ۷ آبان، باعث شده تا دانشجویان محتاط‌تر شوند. اما دانشگاه همچنان صحنه‌ی شعارنویسی و دیوارنویسی و پخش تراکت‌های اعتراضی بود.

روز ۲۴ آبان در پی فراخوانی حوالی ساعت یک بعدظهر در سلف اختران، دانشجویان معترض با شعار «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد» و خواندن بیانیه‌ای، اعتراض خود را نسبت به دستگیری گسترده‌ی دانشجویان در روزهای اخیر، حضور ماموران امنیتی در محوطه دانشگاه، همکاری حراست و ریاست دانشگاه با نیروهای امنیتی اطلاعات سپاه و اطلاعات در دستگیری دانشجویان معترض اعلام کردند. پس از آن دانشجویان با جمعیتی حدود ۶۰ نفر به سمت درهای اصلی حرکت کردند که از ابتدای راهپیمایی با حمله‌ی ماموران حراست و کاورپوشان روبه‌رو شدند که از دانشجویان کارت دانشجویی می‌خواستند. جمعیت با شعار «ما تماشاگر نمی‌خواهیم به ما ملحق شوید» رفته رفته بیشتر شد. معترضان پلاکاردهایی را بالای سر گرفته بودند که بر روی آنها نام دانشجویان بازداشتی نوشته شده بود و بعضاً نوشته‌هایی مانند از «آبان تا انقلاب» و «زن زندگی آزادی» در دست دانشجویان به چشم می‌خورد. در مسیر، نزدیک به دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی ماموران حراست و کاورپوش‌ها برای جلوگیری از پیشروی دانشجویان به سمت سه راه زبان و درهای اصلی، به آنها حمله می‌کردند. این افراد چندین بار با دانشجویان درگیری فیزیکی داشتند و الفاظ بسیار رکیکی به کار می‌بردند. حتی به قصد تحقیر، به آزار و تعرض به دانشجویان دختر می‌پرداختند. پس از رسیدن به سه راه زبان دانشجویان همچنان شعارهای اعتراضی خود را سر می‌دادند و دوباره شروع به خواندن لیستی از دانشجویان بازداشتی کردند و خواسته‌ی اصلی خود را آزادی دوستان عنوان می‌کردند. پس از آن، جمعیت اندکی که باقی مانده بود با حمله‌ی وحشیانه‌ی نیروهای امنیتی مواجه شد. طی این حمله دانشجویان را مورد ضرب و شتم قرار دادند و سپس کیف و وسایل شخصی آنها را ربودند. همچنین با چنگ زدن به صورت دانشجویان ماسک‌های آنها را می‌کشیدند و فیلم می‌گرفتند. تعدادی از دانشجویان به دانشکده‌های اطراف پناه بردند و در نهایت تجمع اعتراضی ۲۴ آبان پس از ۴ ساعت مقاومت دانشجویان به پایان رسید. گفته می‌شود که با همکاری حراست یک دانشجو در این روز در داخل دانشگاه بازداشت شد.

۲۵ آبان حوالی ساعت ۸ شب تجمعی مقابل ورودی خوابگاه دانشگاه اصفهان شکل گرفت که با پیوستن مردم و دانشجویان به یکدیگر، نیروهای سرکوبگر به این تجمع با باتون و زنجیر حمله کردند و وارد محوطه‌ی خوابگاه شدند و دانشجویان را مورد ضرب و شتم قرار دادند.

در آستانه‌ی ۱۶ آذر به مناسبت روز دانشجو فراخوان‌هایی برای تجمع در سطح دانشگاه پخش شد. به همین دلیل جو دانشگاه بسیار امنیتی‌تر از روزهای قبل بود. ماشین‌ها و موتورهای با پلاک قرمز مدام در دانشگاه گشت‌زنی می‌کردند. بسیاری از دانشکده‌ها پر بودند از ماموران حراست و لباس شخصی که سعی می‌کردند مانع از شکل‌گیری هسته اولیه تجمع شوند. سه راه زبان، محل تجمع همیشگی دانشجویان، توسط ۵۰ نیروی حراست و لباس شخصی محاصره شده و شروع تجمع را دشوار کرده بود. نهایتاً تجمعی با حدود ۱۵۰ دانشجو شکل گرفت. اما قبل از حرکت دانشجویان به سمت درهای دانشگاه، نیروهای لباس شخصی با خشونت بسیار، دانشجویان را پراکنده کردند.

تحصن

اولین تحصن‌های شکل گرفته در دانشگاه در شهریور و مهر، نهایتاً منجر به تشکیل تجمعات دانشگاه اصفهان شدند. از ۷ آبان به بعد، به دلیل جو شدید امنیتی و عدم امکان شکل‌گیری تجمع، تحصن‌هایی در دانشکده‌های مختلف در اعتراض به تعلیق و بازداشت دانشجویان شکل گرفت.

۱۰ آبان فراخوانی در کانال‌های دانشجویی دانشگاه مبنی بر تحصن دانشجویان تعلیق شده روبروی ساختمان مرکزی که دفتر رئیس دانشگاه در آن قرار دارد، منتشر شد. روز ۱۱ آبان ساختمان مرکزی توسط لباس شخصی‌ها محاصره شد و در ورودی ساختمان نیز قفل شد. تعدادی از دانشجویان متحصن که خواهان حضور رئیس دانشگاه برای پاسخ به چرایی ممنوع‌الوردیشان بودند، توسط حراست تهدید شدند و اجازه‌ی جمع شدن به دانشجویان داده نشد. همزمان نیروهای لباس شخصی از آنها فیلم می‌گرفتند. در نهایت پس از متفرق شدن دانشجویان، لباس شخصی‌ها مبادرت به تعقیب چند تن از دانشجویان داخل دانشگاه کردند و حتی این تعقیب تا بیرون از دانشگاه هم ادامه داشت.

روز ۲۱ آبان تراکت‌های بسیاری که روی آن عکس چندتن از دانشجویان بازداشتی چاپ شده بود، در دانشگاه پخش شد و در آن از دانشجویان خواسته شد تا در روز یکشنبه ۲۲ آبان ساعت ۱۲ برای تحصن روبروی ساختمان مرکزی دانشگاه حضور یابند. فردای آن روز یعنی روز ۲۲ آبان، سه راه زبان، درهای اصلی دانشگاه و ساختمان مرکزی در محاصره نیروهای حراست و لباس شخصی قرار گرفت، تا اجازه برگزاری تحصن را داده نشود. همچنین با هر تجمعی حتی دو نفره به شدت برخورد می‌شد. به همین دلیل دانشجویان موفق نشدند این تحصن را شکل

دهند و پراکنده شدند. بعد از آن تعدادی از دانشجویان مورد تعقیب افراد لباس شخصی در دانشگاه قرار گرفتند که این تعقیب تا بیرون دانشگاه هم ادامه داشت و در نهایت منجر به بازداشت یکی از دانشجویان معترض شد. ۲۵ آبان تعدادی از دانشجویان دانشکده‌ی ادبیات تحصنی را در اعتراض به بازداشت دانشجویان و همینطور حضور نیروهای امنیتی و لباس شخصی، آغاز کردند. آنها اعلام کردند که تا آزادی دانشجویان و برجیده شدن فضای امنیتی، به تحصن خود ادامه می‌دهند. رئیس دانشکده ادبیات در بین دانشجویان حاضر شد و با دادن وعده‌هایی آنها را راضی به پایان تحصن کرد.

۲۸ آبان ماه تحصنی در دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه شکل گرفت. دانشجویان متحصن از ساعت ۱۰ صبح در اعتراض به سرکوب و فضای امنیتی دانشگاه در سالن‌های دانشکده حاضر شدند. نیروهای حراست سعی در برهم زدن این تحصن داشتند اما موفق نشده و بعد از ۳ ساعت این تحصن با وعده‌هایی از سمت رئیس دانشکده به پایان رسید.

شنبه ۵ آذر ماه تعدادی از دانشجویان دانشکده فیزیک با در دست داشتن پلاکاردهایی که روی آن نوشته شده بود «همراه شو عزیز کین درد مشترک هرگز یکان یکان درمان نمی‌شود» و «به نام خداوند رنگین کمان» روبروی ورودی دانشکده تحصن کردند. آنها همچنین قایق‌های کاغذی رنگی که نام جانباختگان اعتراضات روی آن نوشته شده بود را روی زمین قرار داده بودند. لباس شخصی‌ها و ماموران حراست با حضور در محل تحصن، دانشجویان را تهدید کردند که اگر اتفاقی بیفتد آنها را به عنوان لیدر معرفی می‌کنند و ممکن است بیرون دانشگاه منتظر آن دانشجویان باشند و برایشان دردسر می‌شود.

اعتصابات

می‌توان گفت اولین کنش جمعی دانشجویان در اعتراض به قتل مهسا امینی مانند سایر دانشگاه‌ها، اعتصاب کلاس‌های درس از ۲۸ شهریور ماه بود. در همه‌ی دانشکده‌ها بطور کم و بیش اعتصاب صورت گرفت؛ دانشکده فنی و دانشکده‌های زبان و تربیت بدنی تقریباً سه هفته اول مهرماه را در اعتصاب کامل بودند. دانشکده‌هایی مانند اقتصاد و علوم اداری و ادبیات هم بسته به شرایط کلاس‌های درس را تحریم می‌کردند؛ فشار برای حضور دانشجویان در کلاس‌های درس از همه طرف وجود داشت. تهدید به حذف دانشجو بعد از سه غیبت حتی غیبت‌های مجاز، ابلاغ بخشنامه‌ای که اساتید را ملزم به تشکیل کلاس حتی با یک دانشجو می‌کرد و از طرفی تماس حراست با دانشجویانی که سر کلاس‌ها حاضر نمی‌شدند، از جمله این فشارها بود.

هنر اعتراضی

پخش تراکت و فراخوان و نشریه در دانشگاه از ابتدای اعتراضات شروع شد و تا پایان سال تحصیلی نیز ادامه داشت. دیوار نویسی، شعارنویسی و از بین بردن بنرهای حکومتی از دیگر اقدامات اعتراضی دانشجویان در سال تحصیلی

گذشته هم در سطح دانشگاه و هم خوابگاه ها بود. این نوع فعالیتها تداوم و تنوع بسیاری داشتند و به نظر میرسد تعداد بسیار زیادی از دانشجویان به طور مجزا این کارها را انجام می دادند.

همخوانی

سرودهایی مانند «برای»، «سرود زن»، «همراه شو عزیز»، «سرود زندگی»، «یار دبستانی من» و ... در همه تجمعات از سوی دانشجویان همخوانی می شد و علاوه بر آن دانشجویان بخش هایی از این سرودها را روی برگه می نوشتند و در طول تجمع بالای سر خود می بردند.

بیانیه

همانطور که قبلا اشاره کردیم بیانیه ها اغلب تحت عنوان جمعی از فعالین مستقل دانشگاه اصفهان نوشته می شد. این بیانیه ها برای ایجاد هماهنگی تجمعات یا همبستگی با دانشجویان سایر دانشگاه ها در کانال های دانشجویی منتشر می شدند. همچنین در بعضی موارد بیانیه ها چاپ و بصورت فیزیکی در دانشگاه پخش می شدند.

حراست؛ در طول قیام و پس از آن

بدون شک بیشترین نقش در سرکوب دانشجویان معترض در طول قیام به دست حراست دانشگاه و در پی همکاری با نهادهای امنیتی بیرون از دانشگاه صورت گرفت، بطوری که ریاست و معاونت دانشجویی دانشگاه کاملاً گوش به فرمان حراست بودند و در مواردی که دانشجویان یا خانواده دانشجویان بازداشتی برای پیگیری به رئیس دانشگاه مراجعه می‌کردند، از آنها خواسته می‌شد که به دفتر رئیس حراست بروند و با وی صحبت کنند. از طرفی تقریباً یک ماه بعد از شروع اعتراضات در دانشگاه، رئیس حراست و بسیاری از دیگر نیروهای حراست تغییر کردند و با روی کار آمدن محمدی به عنوان سرپرست حراست، شدت سرکوب‌ها با توسل به تعلیق‌های گسترده و همکاری با نهادهای بیرون دانشگاه برای بازداشت دانشجویان و پرونده‌سازی علیه آنها افزایش یافت.

حراست و سرکوب اعتراضات دانشجویی

در سه تجمعی که بین ۲ تا ۶ مهر در دانشگاه شکل گرفت، حراست بطور مداوم دانشجویان را تهدید می‌کرد و به دنبال شناسایی دانشجویان بود. طبق اطلاعات بدست آمده به خاطر این سه تجمع حدود ۲۰ دانشجو به نهادهای اطلاعاتی بیرون دانشگاه احضار و بازجویی شدند. از تجمع ۹ مهرماه به بعد سرکوب حراست وارد فاز جدیدی شد. حراست در هماهنگی کامل با نیروهای اطلاعاتی، هر روز تعداد زیادی از دانشجویان (طبق برآوردها در مجموع ۵۰۰ دانشجو) را به ستاد خبری اطلاعات معرفی می‌کرد و دانشجویان پس از حضور در این ستاد بازجویی و تهدید می‌شدند؛ از طرفی با دانشجویان معترض و خانواده‌های آنها از سمت حراست و اطلاعات تماس‌های تهدیدآمیز گرفته می‌شد تا آنها را از حضور در تجمعات بعدی منع کنند. رفتارهای خلاف قانون نیروهای حراست مانند ربودن کیف و گوشی دانشجویان، حبس کردن آنها در اتاق‌های حراست و ضبط کارت دانشجویان در این مدت به وفور دیده شد.

دادن لیست و مشخصات دانشجویان معترض به نهادهای امنیتی که منجر به بازداشت حداقل ۵ دانشجو در منزل و همچنین بازداشت حداقل ۱۰ دانشجو پس از خروج از دانشگاه شد و همچنین تحویل حداقل سه دانشجو به نیروهای امنیتی در خود محوطه دانشگاه و خوابگاه به نیروهای امنیتی، از دیگر اقدامات سرکوبگرانه‌ی حراست دانشگاه بود. همچنین دادن گزارش‌های مغرضانه به نهادهای امنیتی بیرون دانشگاه از طرف نیروهای حراست که همان گزارش‌ها دست مایه بسیاری از اتهامات دانشجویان بازداشتی در دادگاه شده بود، از دیگر اقدامات خصمانه حراست بود.

در تجمع ۲۴ آبان ماه نیروهای حراست با همکاری افراد لباس شخصی مستقیماً وارد درگیری با دانشجویان شده و ضمن ضرب و شتم شدید آنها، الفاظ زشت و رکیکی را در خطاب به آنها به کار بردند.

نقش حراست پس از سرکوب گسترده اعتراضات

پس از سرکوب اعتراضات یعنی از اواخر آبان، همچنان نیروهای لباس شخصی در کنار نیروهای حراست در دانشگاه جولان می‌دادند. گمان می‌رود در این مدت حدود ۱۰۰ نفر نیروی جدید به حراست اضافه شده باشد. دوربین‌های بسیاری در سراسر دانشگاه و حتی در سالن‌های خوابگاه دخترانه نصب شد. حراست دانشگاه دانشجویان ممنوع‌الورود یا دیگر دانشجویانی که نامشان در لیست دانشجویان فعال جنبش قرار گرفته بود را به حراست احضار کرده و به آنها اعلام می‌کرد که در صورت دادن تعهدی مبنی بر عدم تکرار رفتارهای گذشته، رفع تعلیق شده و فعالیت تحصیلی آنان به روال قبل باز می‌گردد و دانشجویانی که حاضر به تعهد نمی‌شدند را به کمیته انضباطی معرفی می‌کردند.

تحصن‌های شکل گرفته در دانشکده‌های مختلف منجر به احضار به حراست و گرفتن تعهد از دانشجویان می‌شد. همچنین بعضی از دانشجویان از جمله دانشجویانی که در جریان قیام بازداشت شده بودند، چندین بار توسط حراست تهدید به اخراج و پرونده‌سازی مجدد شدند.

در فروردین ماه ۱۴۰۲ و بعد از تعطیلات نوروز، حراست درهای ورودی، با ضبط کارت برخی دانشجویان دختر، نام آنها را در لیست کشف حجاب می‌نوشت و اسامی آنها را به دفتر رئیس حراست ارسال می‌کرد و در اختیار کمیته انضباطی می‌گذاشت؛ این در حالی است که بسیاری از این دانشجویان کشف حجاب نکرده و نیروهای حراست با برخورد سلیقه‌ای، هر نوع پوششی که مدنظرشان نبود را به عنوان کشف حجاب ثبت می‌کردند. در این بین برای دانشجویانی که چندبار تذکر حجاب گرفته بودند، جلسه کمیته انضباطی تشکیل شد و برای دانشجویانی که حاضر به دادن تعهد نبودند، حکم انضباطی صادر می‌شد. از طرفی کوچکترین حرکت از سمت دانشجویان در خوابگاه‌ها منجر به ضبط کارت دانشجویان و محروم کردن آنها از خوابگاه می‌شد.

ذکر این نکته ضروری است که دانشگاه یکی از سنگرهای عدالت‌خواهی و حق‌طلبی در جامعه است و همواره در معرض سرکوب و تهدیدهای غیرقانونی از جانب مسئولان دانشگاه و نهادهای امنیتی بوده است. اما در خصوص فعالیت‌های غیرقانونی حراست در به خطر انداختن آرامش و امنیت تحصیلی دانشجویان، آنچه که باید به آن اشاره داشت این است که دانشجو می‌بایست در برابر اعمال سیاست‌های قهری حراست در محیط دانشگاه، واقف به حقوق قانونی خود و حدود وظایف حراست باشد و تحت هر شرایطی تن به اعمال غیرقانونی این نهاد نسپارد. بی‌قانونی‌هایی که حراست با گفتن جمله‌ی «دستور از وزارتخانه است و ما مسئول اجرای آن هستیم»، آن را در جامعه‌ی قوانین لازم‌الاجرا عرضه می‌کند.

اما گفتنی است فعالیت‌های بی‌وقفه‌ی دانشجویان گواه بر آمادگی آنها برای مقابله‌ی آگاهانه با این بی‌قانونی‌هاست چرا که دانشجویان هیچ‌گاه نسبت به حقوق اجتماعی خود بی‌اعتنا نبوده و ایفای نقش خود را به عنوان یکی از عوامل تاثیرگذار در شکل‌گیری جامعه مدنی پویا ضروری می‌دانند. به همین علت در طی اعتراضات ۱۴۰۱ که سرکوبگران همواره سعی کردند صدایشان را ساکت کنند، پاپس نکشیدند و حتی بعد از به پایان رسیدن اعتراضات،

به شیوه‌های گوناگون مانند شعارنویسی، پخش تراکت و نشریه به مبارزه خود ادامه دادند و هر کجا احساس کنند که نیاز است در جبهه‌ی دفاع از حق در صحنه حضور یابند، دوشادوش یکدیگر آماده خواهند بود.

کمیته انضباطی

کمیته انضباطی دانشگاه در طول اعتراضات و بعد آن، خود را به عنوان یکی از ابزارهای سرکوب دانشجویان نشان داد؛ بطوری که دبیر کمیته انضباطی در همه تجمعات دانشگاه حضور داشت تا بتواند دانشجویان معترض را شناسایی کند. با تصویب شیوه‌نامه جدید در آبان ۱۴۰۱ نیز دست کمیته‌ی انضباطی برای سرکوب دانشجویان بازتر شد. تخمین زده می‌شود در سال گذشته قریب به ۵۰۰ دانشجو به کمیته‌ی انضباطی احضار شده‌باشند که حدود ۱۰۰ نفر از این دانشجویان، به دلیل عدم رعایت ضوابط پوششی ناچار به حضور در جلسات کمیته شده‌اند. طبق اطلاعات موجود پرونده‌ی بیشتر دانشجویان با دادن تعهدی مبنی بر عدم تکرار، معلق مانده تا در صورت کوچکترین حرکت و فعالیتی از سمت آنها دوباره به جریان بیفتند. دست کم ۲ دانشجو حکم تعلیق به مدت دو ترم با احتساب سنوات دریافت کرده‌اند. احتمال می‌رود علاوه بر این دو دانشجو، دست کم برای ۱۰ دانشجوی دیگر احکام انضباطی صادر شده باشد. ممنوعیت از خدمات رفاهی از جمله خوابگاه و بسته شدن سامانه‌ی رزرو غذا از طرف تعداد زیادی از دانشجویان گزارش شده است.

لازم به ذکر است که در روند رسیدگی به پرونده دانشجویان در کمیته انضباطی ایرادات بسیاری وجود داشته است که در ادامه به آن اشاره می‌کنیم؛

۱- غیر قانونی بودن عملکرد کمیته انضباطی در روند رسیدگی به پرونده‌ها

الف) مبنای احضار و صدور حکم برای دانشجویان تنها گزارش‌های مغرضانه حراست دانشگاه بوده و هیچ دلیل و سند محکمی برای نسبت دادن تخلفات به دانشجویان ارائه نشده است. دانشجویان حق دسترسی به محتویات پرونده‌ی انضباطی و مطالعه آن را نداشته‌اند.

ب) بر اساس اصل حق دفاع از اصول مندرج در شیوه‌نامه، دانشجو این فرصت را دارد تا در برابر تخلف‌های انتسابی، دفاع خود را به‌طور مکتوب یا شفاهی به کمیته ارائه کند. اما تخلف‌های ذکر شده در رای نهایی متناسب و برابر با تخلفاتی که در کمیته عنوان می‌شد، نبوده است و نتیجتاً با این عمل، حق دفاع جامع از دانشجو گرفته می‌شود.

پ) نه تنها در جلسه کمیته انضباطی دلایل متقنی برای اثبات متخلف بودن دانشجو ذکر نشده است بلکه برخلاف اصل مستند و مستدل بودن آراء، دلایل کمیته مبنی بر اخذ تصمیم نهایی در متن حکم انضباطی عنوان نشده است.

ت) با وجود اصل ۴ از اصول حاکم بر رسیدگی که اشاره به تصمیم‌گیری بی‌طرفانه‌ی کمیته‌ها دارد و صدور احکام نباید بر مبنای ملاحظات شخصی، سیاسی و... باشد، برخورد رئیس کمیته با دانشجویان خصمانه و غرض‌ورزانه بوده و آنها را متهم به فعالیت علیه نظام کرده.

۲- محروم شدن از خدمات رفاهی قبل از تشکیل جلسه

در بند ۶ از قسمت الف ماده ۱۲ محرومیت از تسهیلات رفاهی دانشگاه از قبیل وام، خوابگاه، تغذیه و غیره از یک ماه تا مدت زمان باقی مانده را از تنبیهات کمیته انضباطی برشمرده است؛ در صورتی که بسیاری از دانشجویان پیش از تشکیل جلسه کمیته انضباطی از این خدمات محروم شدند.

۳- جلسات رسیدگی

جلسات رسیدگی به پرونده‌ی انضباطی دانشجویان بی‌شبهت به جلسات بازجویی و تفتیش عقاید نبود. در این جلسات دانشجویان از پیش مجرم بوده و باید بی‌گناهی خود را اثبات می‌کردند؛ ضمن اینکه مسئولان کمیته در برابر پافشاری برخی دانشجویان بر اصل برائت و اینکه حق دارند اوراق پرونده را مطالعه کنند در پاسخ به آنها گفته‌اند که هیچ حقی ندارند و متخلف بودن دانشجو برایشان محرز است.

۴- اجرایی شدن حکم قبل از قطعی شدن آرا

طبق ماده ۱۰۵ شیوه نامه، اجرای احکام قطعی کمیته‌های انضباطی بلافاصله پس از تاریخ ابلاغ خواهد بود. یعنی احکام بدوی قابلیت اجرایی شدن تا قطعی شدن در کمیته تجدید نظر را ندارند و همینطور طبق ماده ۱۰۶ در صورتیکه حکم قطعی مبنی بر محرومیت دانشجو از تحصیل باشد و پیش از آغاز برگزاری امتحانات پایان نیمسال تحصیلی صادر شده باشد، زمان اجرای حکم به نیمسال تحصیلی بعد از آن موکول می‌گردد؛ این در حالی است که حکم بدوی محرومیت از تحصیل دو تن از دانشجویان علاوه بر اینکه در اواخر نیمسال صادر شد، قبل از قطعی شدن در شورای تجدید نظر به اجرا درآمد.

این موارد تنها نمونه‌ای از همراهی کمیته انضباطی دانشگاه با حراست و نهادهای امنیتی در سرکوب دانشجویان بود؛ بطوری که زمانی که دانشجویان تعلیق شده به معاون دانشجویی دانشگاه به عنوان رئیس کمیته بدوی انضباطی مراجعه می‌کردند و علت تعلیق شدنشان را جویا می‌شدند، در پاسخ می‌گفت که لیست از بیرون دانشگاه به آنها داده شده و رسماً تایید می‌کرد که ابزار دست نیروهای امنیتی شده‌اند.